



economia  
social  
aracoop

# Taller virtual de creació, creixement i gestió d'una cooperativa

---

Pla docent

---

# Índex

<b>Públic objectiu</b> .....	3
<b>Objectius d'aprenentatge</b> .....	4
<b>Contingut</b> .....	5
<b>Metodologia</b> .....	8
<b>Sistema de valoració</b> .....	11
<b>Personal docent</b> .....	12

# Públic objectiu

- Professionals i personal tècnic assessor de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius (+ cercles cooperatius)
- Persones que treballen assessorant, en serveis de gestoria o orientant en la creació d'empreses i ocupació, tant en l'àmbit públic com en el privat, amb interès en la forma cooperativa.
- Persones emprenedores que tenen previst posar en marxa algun projecte de treball per compte propi i que estan interessades en l'organització dels seus projectes socioeconòmics en forma de cooperativa.
- Professorat de secundària, batxillerat i cicles formatius que imparteixen el mòdul d'economia i empenedoria i treballen possibilitats d'ocupació futura dels alumnes.
- Professionals i autònoms que valorin l'opció cooperativa com a possible via per donar forma a espais de cooperació amb altres.
- Persones amb funcions de direcció i gestió d'empreses que valorin l'opció cooperativa com a possible via per donar forma a projectes de cooperació empresarial amb altres.
- Persones emprenedores que es plantegen incorporar els consumidors i usuaris com a socis i com a part implicada en el desenvolupament i la gestió dels seus projectes empresarials.
- Persones a les quals els pot interessar organitzar-se per tenir accés a algun tipus de producte o servei en unes condicions determinades: habitatge, alimentació, educació...
- Persones sòcies de cooperatives que tinguin interès en formar-se en eines i recursos per al creixement i la gestió de la seva cooperativa.

# Objectius d'aprenentatge

- Introduir al món cooperatiu, conèixer els elements clau que defineixen les cooperatives, així com l'ecosistema cooperatiu català.
- Conèixer experiències cooperatives de Catalunya i d'arreu del món que exemplifiquin la diversitat, riquesa i interès de l'opció cooperativa.
- Reflexionar sobre les competències de treball en equip i l'encaix de la forma jurídica cooperativa en projectes emprenedors.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de serveis com a instrument de cooperació per a la viabilitat i el creixement del projecte professional o empresarial, així com els elements que convé tenir en compte per valorar l'encaix amb projectes concrets.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de treball com a empresa en el marc de creació d'ocupació i els elements que convé tenir en compte.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de consumidors i usuaris (i en els seus diferents àmbits: compra conjunta de productes, ensenyament, habitatge...) com a instrument per organitzar i donar forma a projectes col·lectius que donin resposta a diferents necessitats.
- Facilitar eines i recursos de gestió cooperativa i de reflexió per al creixement d'empreses cooperatives.

# Contingut

## **UNITAT 1 – Aterrant en el cooperativisme**

- Introducció al cooperativisme
- Les cooperatives a Catalunya en xifres
- Tipus i classes de cooperatives
- Experiències cooperatives

## **UNITAT 2 - Les cooperatives: què cal saber-ne?**

- Finalitats, principis i valors cooperatius
- Marc legal
- Persones sòcies
- Òrgans de govern
- Règim econòmic
- Règim fiscal
- Autoregulació

## **UNITAT 3 – Característiques de les cooperatives**

- Característiques, avantatges i potencialitats de les cooperatives
  - De treball associat
  - De consumidors i usuàries
  - De serveis

#### **UNITAT 4 – Engegar i participar en un projecte cooperatiu**

- Aspectes clau de la posada en marxa:
  - Equip promotor
  - Elements de viabilitat i de sostenibilitat
  - Elements bàsics
- Gestió cooperativa:
  - Entorns complexos i models de gestió
  - La dimensió relacional

#### **UNITAT 5 – Amb què comptem per constituir la cooperativa?**

- Procés de constitució d'una cooperativa
- Actors, eines i recursos facilitadors
- Intercooperació i ecosistema cooperatiu

#### **UNITAT 6 –Coneixent cooperatives reals: estudi de cas**

#### **UNITAT 7 – Reflexió estratègica**

- Què és l'estratègia empresarial?
- Estratègia i model de governança
- Estratègia i estructura
- L'enfocament dels avantatges competitius: estratègies de cost i estratègies d'especialització
- Les vies de desenvolupament: especialització i diversificació
- Els models de desenvolupament: creixement intern i creixement extern
- Instruments per a la formació i la gestió de les estratègies

## **UNITAT 8 – Treball i gestió d'equips, governança compartida**

- Marc teòric: L'esfera relacional dels grups
  - La dimensió relacional dels projectes col·lectius: dimensió societària i dimensió empresarial
  - L'apropiació de la idea i del projecte
  - La construcció de l'equip: pràctiques, instruments i espais facilitadors
- Estructura organitzativa: l'esfera visible
  - Tipus d'estructures organitzatives
  - Incorporació de noves persones
  - Presa de decisions
  - Reunions i assemblees àgils
- Cultura organitzativa: l'esfera invisible
  - Com ens relacionem i com ens comuniquem
  - La cura en els nostres grups
  - Rols i rangs dins l'equip
  - Atenció de conflictes

## **UNITAT 9 – Intercooperació**

- Orígens i principis i tipus d'intercooperació
- Criteris d'intercooperació. Claus d'èxit i fracàs
- Formes jurídiques

# Metodologia

La **formació virtual** es desenvoluparà a l'aula virtual aracoop basada en la plataforma Moodle.

Es proposen 3 itineraris possibles a escollir un d'ells:

ITINERARI	19 ABR	23 ABR	30 ABR	7 MAIG	14 MAIG	21 MAIG	28 MAIG	4 JUNY	11 JUNY	18 JUNY	25 JUNY	2 JUL	CÀPSULES
<b>1. CREACIÓ</b>	Jornada	M0.M1 Lectura	M0.M1 Exercici	M2 Complert	M3 Lectura	M3 Exercici	M4 Complert	M5 Lectura	M5 Exercici	M6 Estudi cas			+ 1
<b>2. CREIXEMENT</b>	Jornada									M7 Complert	M8 Complert	M9 Complert	+ 2
<b>3. COMPLERT</b>	Jornada	Itinerari 1 + Itinerari 2										+ 1	
<b>CÀPSULES</b>	Habitatge			Integral				Creixement				Canvi	

Cada itinerari té una càrrega lectiva orientativa, distribuïdes en hores de lectura de materials, hores d'exercicis, hores d'estudi de cas i hores de participació en càpsules temàtiques; a més, de la participació en una jornada presencial inicial que forma part del curs.

<b>ITINERARI 1</b>	38h càrrega lectiva
<b>ITINERARI 2</b>	22 h càrrega lectiva
<b>ITINERARI 3</b>	50 h càrrega lectiva



MÒDUL CÀPSULA		PARTICIPACIÓ	LECTURA	EXERCICI INDIVIDUAL	EXERCICI GRUPAL
<b>Inicial</b>	Jornada presencial	4			
<b>Inicial</b>	Presentació	1			
<b>0</b>	Introducció al Mòdul 6		1	2	
<b>1</b>	Aterrant en el cooperativisme		2		2
<b>2</b>	Les cooperatives: què hauríem de saber		2	2	
<b>3</b>	La cooperativa (treball, serveis o consum)		2		4
<b>4</b>	Arrencar i participar en un projecte cooperatiu		2	2	
<b>5</b>	Com i amb què comptem per constituir la cooperativa?		2		4
<b>6</b>	Coneixent cooperatives reals: estudi de cas		1	2	
<b>7</b>	Reflexió estratègica		2	2	
<b>8</b>	Treball i gestió d'equips, governança compartida		2	2	
<b>9</b>	Intercooperació		2	2	
<b>Final</b>	Valoració taller	1			
<b>Habitatge</b>	Experiència cooperativa habitatge		1	1	
<b>Integral</b>	Experiència cooperativa integral		1	1	
<b>Creixement</b>	Gestió d'un procés de creixement empresarial		1	1	
<b>Canvi</b>	Passar de treballadora a cooperativista		1	1	

El calendari proposa unes dates concretes que permeti a l'alumnat seguir el ritme del seu itinerari, tenint clares les dates d'inici i finalització de cada unitat, les dates de lliurament d'activitats i la data de la jornada inicial. El calendari és orientatiu i, com a tal, flexible, però sí recomanat per tal que tot l'alumnat vagi avançant aproximadament al mateix ritme.

El taller el dinamitzarà una persona tutora/docent, que serà la referent per a l'alumnat a l'aula virtual i tindrà les funcions següents: guia en la "navegació" dins de l'aula, guia en el ritme de lectura i execució d'activitats, seguiment del ritme de participació del taller, resolució de dubtes, resolució d'activitats i dinamitzador del fòrum, a més de ser la persona referent per a possibles incidències tecnològiques dins de l'aula.

La persona tutora/docent, única referent per a l'alumnat, tindrà el suport d'un claustre polivalent de docents per a la resolució de les activitats i treballs finals.

Per tal de facilitar l'aprenentatge dels materials teòrics s'han proposat un seguit d'activitats genèriques distribuïdes pels mòduls.

Els itineraris estan distribuït en diferents mòduls, cada un amb contingut tant teòric com pràctic, més un mòdul específic d'estudi de cas.

El **mètode del cas** és una estratègia d'ensenyament/aprenentatge que, mitjançant la descripció d'una situació real, pretén apropar a l'alumnat a la realitat i aprofundir en els diferents aspectes tractats al llarg del temari del curs. El cas descriu un escenari global en el qual s'hi conjuguen diverses variables i que és susceptible de ser objecte d'estudi. Es tracta que analitzin la situació, defineixin els problemes i arribin a les seves pròpies conclusions sobre les accions que caldria emprendre, discutint el cas en equip i descrivint o defensant el seu pla d'acció. És una estratègia que afavoreix la implicació en el seu propi aprenentatge i possibilita el treball en equip.

Mitjançant l'estudi de cas aprofundirem en la tipologia de cooperativa estudiada. Permetrà exemplificar la teoria, posar en pràctica els coneixements adquirits i serà una eina per a l'avaluació de l'aprenentatge.

Es plantejaran situacions reals d'un mateix cas de cooperativa i s'oferirà un material complementari que ajudi en el seu itinerari a l'alumnat, on es plantejaran els objectius i les qüestions a treballar i resoldre al llarg de la recerca i facilitarà l'aprenentatge i la realització del treball de manera autònoma. La situació pot ser presentada mitjançant un material escrit amb suport informàtic o audiovisual.

La formació s'inicia amb una **jornada**, que permetrà:

- a) Conèixer el funcionament del Taller virtual i la plataforma Moodle.
- b) Conèixer els/les alumnes participants i les persones tutores/docents
- c) Identificar projectes cooperatius de les persones participants
- d) Crear els grups de treball per a la realització dels exercicis grupals

# Sistema de valoració

El requisit necessari per obtenir el certificat d'aprofitament és d'un 75% de participació, que es concreta en:

ITINERARI DE CREACIÓ	ITINERARI DE CREIXEMENT	ITINERARI COMPLERT
<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Exercicis individuals i grupals</b> (10h)</li> <li>- <b>1 estudi de cas</b> (4h)</li> <li>- <b>1 de les 4 càpsules possibles</b> (1h)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>2 dels 3 exercicis</b> (4h)</li> <li>- <b>2 de les 4 càpsules possibles</b> (2h)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Exercicis individuals i grupals itinerari creació</b> (10h)</li> <li>- <b>2 dels 3 exercicis itinerari creixement</b> (4h)</li> <li>- <b>1 estudi de cas</b> (4h)</li> <li>- <b>1 de les 4 càpsules possibles</b> (1h)</li> </ul>

# Personal docent

**Ana Álvarez Morillas**, sòcia fundadora de Calidoscoop i CAE Calidoscoop. Té vint anys d'experiència en empenedoria, desenvolupament local i creació d'empresa i déu anys d'experiència en economia cooperativa.

**Joana Conill Amelivia**, treballadora de la cooperativa Etcéteres. Facilitadora de grups i terapeuta. Experiència acompanyant grups en la presa de consciència de la diversitat, dels rols i dels rangs, i en moments de conflicte. Facilita processos d'economia social i solidària i d'economia feminista.

**Loli Castilleja Delgado**, déu anys d'experiència en acompanyaments i suport a equips i organitzacions (empreses, entitats, Ajuntaments, consorcis...) en el marc de la cooperativa etcèteres.

**Pere Ribas i Perarnau**, soci fundador de Calidoscoop i CAE Calidoscoop. Té déu anys d'experiència professional en el sector de l'economia social i cooperativa, en assessorament a la creació d'empresa cooperatives i en gestió d'entitats del tercer sector.

**Sandra Erill Insensé**, sòcia de la cooperativa etcèteres des del 2006. Experiència amb acompanyament a persones i a organitzacions en la promoció i assoliment de l'autonomia, la corresponsabilitat i la solidaritat. Acompanyament a la creació de cooperatives i projectes d'economia social i solidària des d'una mirada comunitària.

Totes les cooperatives esmentades són alhora sòcies de LabCoop, del grup cooperatiu ECOS, de Coop57 i de la Xarxa d'Economia Solidària.

El personal docent té experiència pròpia i vivencial en la creació, creixement i gestió de cooperatives. En tot moment, l'alumnat estarà acompanyat pel personal docent.





Generalitat de Catalunya  
**Departament de Treball,  
Afers Socials i Famílies**



GOBIERNO  
DE ESPAÑA

MINISTERIO  
DE EMPLEO  
Y SEGURIDAD SOCIAL



**economia  
social  
aracoop**